

γλύκα

γλύκα, η, ουσ. [*<μυν. γλύκα από το ρ. γλυκαίνω*], η γλύκα. **1.** η ερωτική ηδονή, η σεξουαλική καύλα: «μόλις ξαπλώνω μ' αυτή τη γυναίκα στο κρεβάτι, νιώθω τέτοια γλύκα, που δεν μπορώ να κουνηθώ». (Λαϊκό τραγούδι: *τώρα που ξαναγύρισα αλλιώςτικη σε βρήκα, δίχως την πρώτη όρεξη, χωρίς την πρώτη γλύκα*). **2.** γυναίκα όμορφη και τρυφερή, χαριτωμένη, γυναίκα αξιαγάπητη: «έχει μια γυναίκα, που είναι πολύ γλύκα || για δες τι γλύκα που είναι εκείνη η γυναίκα!»· βλ. και λ. γλύκας. **3.** λέγεται για κάτι που είναι όμορφο, τρυφερό, χαριτωμένο: «μ' αρέσει ο τάδε τραγουδιστής, γιατί έχει μια γλύκα στη φωνή του || αυτή η γυναίκα έχει μια γλύκα στο χαμόγελό της || όταν χαμογελά, το πρόσωπό της παίρνει μια γλύκα». (Τραγούδι: *τα μάτια, τα δικά σου τα μάτια, τα μάτια που έχουν τόση γλύκα, σου λέω αληθινά άλλα δε βρήκα*). **4.** ως επιφώνημα **γλύκα!** θαυμαστικό πείραγμα σε όμορφη γυναίκα, που βλέπουμε να περνάει από μπροστά μας. **5.** στον πλ. **οι γλύκες** (βλ. λ.). (Ακολουθούν 14 φρ.)·

- βλέπω τη γλύκα, βλ. φρ. καταλαβαίνω τη γλύκα·

- γλύκα μου! προσφώνηση σε αγαπημένο πρόσωπο, που δηλώνει αγάπη, στοργή, τρυφερότητα ή πόθο: «θέλεις, γλύκα μου, να σου φέρω τίποτα απ' την αγορά! || τι έχεις γλύκα μου κι είσαι στενοχωρημένη!». (Λαϊκό τραγούδι: *γλύκα μου και φως μου, το φιλί σου δώσ' μου, μη με τυραννάς πες πως μ' αγαπάς, αχ δε με πονάς*)·

- εκεί είν' όλ' η γλύκα, **α.** λέγεται στην περίπτωση που εντοπίζει κάποιος την ουσία μιας περίπτωσης ή κατάστασης και που αποτελεί γι' αυτόν την κύρια επιδίωξή του: «αν παντρευτείς αυτή τη γυναίκα, θα περνάς σαν πασάς με τα λεφτά που έχει, γιατί εκεί είν' όλ' η γλύκα στη ζωή». **β.** λέγεται στην περίπτωση, που δεν αποκαλύπτουμε σε κάποιον αμέσως κάτι που τον ενδιαφέρει και τον κρατάμε σε αγωνία, πράγμα που μας κάνει να νιώθουμε κάποια ευχαρίστηση, όχι όμως με την κακή έννοια: «θα του πετάξω ένα ευχάριστο υπονοούμενο και θα τον τσιγαρίσω, μέχρι να του πω ότι πέρασε ο γιος του στο πανεπιστήμιο, γιατί εκεί είν' όλ' η γλύκα, να τον βλέπεις ν' αγωνιά». **γ.** λέγεται και με κακή έννοια: «δε θα του δώσω τα λεφτά που του χρειάζονται, γιατί είναι παλιάνθρωπος κι εκεί είν' όλ' η γλύκα, να τον βλέπω να ταλαιπωρείται»·

- έμεινα με τη γλύκα, νιώθω απογοήτευση, γιατί διαψεύστηκαν οι προσδοκίες μου και δεν απόλαυσα κάτι που το λαχταρούσα: «μου είχε υποσχεθεί πως θα έμεινε μαζί μου στην γκαρσονιέρα όλο το βράδυ, αλλά μ' έστησε κι έμεινα με τη γλύκα». Συνών. *έμεινα με την όρεξη*·

- έμεινα με τη γλύκα στο στόμα, νιώθω μεγάλη απογοήτευση, γιατί την τελευταία στιγμή διαψεύστηκαν οι προσδοκίες μου και δεν απόλαυσα κάτι που λαχταρούσα, ή διακόπηκε μια πράξη ή διαδικασία, τη στιγμή ακριβώς που άρχιζε να μου αρέσει ή να με ικανοποιεί ιδιαίτερα: «μόλις ήρθε στο ραντεβού μας την κοπάνησε αμέσως, γιατί είδε να 'ρχεται ο αδερφός της, κι έμεινα με τη γλύκα στο στόμα || μόλις κλειστήκαμε στο δωμάτιο κι ήμασταν έτοιμοι να πλακαθούμε, ήρθαν οι γονείς της κι έμεινα με τη γλύκα στο στόμα»·

- θα δεις τη γλύκα, βλ. φρ. θα καταλάβεις τη γλύκα·

- θα καταλάβεις τη γλύκα, όταν καταπιαστείς προσωπικά με τη δουλειά ή την υπόθεση για την οποία γίνεται λόγος, θα αντιληφθείς πως δεν είναι τα πράγματα τόσο ευχάριστα ή εύκολα όσο φαίνονται: «παντρέψου και θα καταλάβεις τη γλύκα || μπλέξου κι εσύ με το εμπόριο και θα καταλάβεις τη γλύκα». Συνήθως της φρ. προτάσσεται το τότε και πολλές φορές μετά το ρ. της φρ. ακολουθεί το κι εσύ·

- κάλλιο λάχανα με γλύκα, παρά ζάχαρη με πίκρα, βλ. λ. [λάχανο](#)·

- μ' άφησε με τη γλύκα ή μ' άφησε πάνω στη γλύκα, βλ. φρ. μ' άφησε με τη γλύκα στο στόμα·

- μ' άφησε με τη γλύκα στο στόμα, **α.** το ερωτικό μου ταίρι με εγκατέλειψε την ώρα που, μετά από τα προκαταρκτικά ερωτικά χάρδια, είχε φτάσει η στιγμή της ερωτικής πράξης: «την ώρα που φτιάχτηκα κι ήμουν έτοιμος να της τον καρφώσω, σηκώθηκε κι έφυγε και μ' άφησε με τη γλύκα στο στόμα». **β.** το άτομο για το οποίο γίνεται λόγος, δεν ανταποκρίθηκε σε μια υπόσχεση που μου είχε δώσει, και, ενώ με διαβεβαίωνε πως θα ανταποκριθεί, στο τέλος με άφησε ανικανοποίητο: «μέχρι το τέλος μου υποσχόταν πως θα με πάρει στη δουλειά

του, αλλά στο τέλος μ' άφησε με τη γλύκα στο στόμα, γιατί πήρε, λείει, το γιο ενός πολύ φίλου του»·

- *μ' έκοψε πάνω στη γλύκα*, κάποιος ή κάτι με ανάγκασε να διακόψω μια πράξη ή μια διαδικασία, τη στιγμή ακριβώς που είχε αρχίσει να μου αρέσει ή να με ικανοποιεί ιδιαίτερα: «τη στιγμή που ήταν να της τον καρφώσω, θυμήθηκε πως έπρεπε να τηλεφωνήσει επειγόντως στη μάνα της και μ' έκοψε πάνω στη γλύκα || μόλις μ' έπαιρνε ο ύπνος, έβαλε ο διπλανός τις αγριοφωνάρες του και μ' έκοψε πάνω στη γλύκα»·

- *παίρνω τη γλύκα*, βλ. φρ. *καταλαβαίνω τη γλύκα*·

- *πάνω στη γλύκα*, τη στιγμή ακριβώς που αρχίζει να αρέσει ή να ικανοποιεί ιδιαίτερα μια πράξη ή διαδικασία: «την ώρα που είχε ανάψει το γλέντι, πλάκωσαν οι μπάτσοι και μας ανάγκασαν να διακόψουμε πάνω στη γλύκα»·

- *του 'μεινε η γλύκα*, διαψεύστηκαν οι προσδοκίες του και νιώθει απογοητευμένος: «ενώ του υποσχόταν πως θα πάει μαζί του στην γκαρσονιέρα του, την τελευταία στιγμή του την κοπάνησε και του 'μεινε η γλύκα». (Λαϊκό τραγούδι: *στη Δραπετσώνα τα 'φαγες του Παύλου και του Γκίκα και στα Ταμπούρια του Μηνά, του φουκαρά, που του 'μεινε η γλύκα!*).

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας